4. Kur'an-ı Kerim'e Göre Cinler

اَلْجِنُّ Cin kelimesi sözlükte "gizli ve örtülü varlık, görülmeyen şey" anlamına gelir. Terim olarak duyu organlarıyla idrak edilemeyen, irade sahibi, ateşten yaratılmış, ruhani varlıklara verilen bir addır.

Cinlerin varlığı Kur'an-ı Kerim ve sahih hadislerle sabit olup onlar hakkında tek bilgi kaynağımız vahiydir. Akıl da diğer görünmeyen varlıklar gibi cinlerin varlığını imkânsız görmeyip caiz ve mümkün görür. İnsanların cinleri göremeyişi, gözlerinin cinleri görecek yetenekte yaratılmamış olmasındandır.[47]

İrade ve sorumluluk açısından varlıklar; insan, cin ve melekler olmak üzere üç grupta incelenir. İnsanlar ve cinler akıllı ve iradeli varlıklar olup bundan dolayı sorumluluk sahibidirler.

Melekler iradesiz varlıklardır. Bu sebeple kötülüğü işleme imkânları bulunmadığı için de yaptıklarından sorumlu değildirler.

Melekler ve cinler hem özellik hem de yaratılış bakımından farklı varlıklardır. İslam âlimleri meleklerin cinlerden ayrı bir varlık türü olduğunu belirterek cin kelimesinin insan ve melek dışındaki üçüncü bir varlık türünün adı olarak kullanılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Kur'an'da buyrulduğuna göre Allah Teala, insanı topraktan cinleri ise yalın ateşten ve insan türünden önce yaratmıştır.

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ

"Cinleri öz ateşten yarattı." [48]

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍۚ ﴿﴾
وَالْجَٓانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿﴾

"Ant olsun biz insanı, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattık. Cinleri de daha önce kavurucu ateşten yarattık."[49]

47. A. Saim Kılavuz, Anahatlarıyla İslam Akaidi ve Kelam'a Giriş, s. 316-317.
48. Rahman suresi, 15. ayet.
49. Hicr suresi, 26-27. ayet.

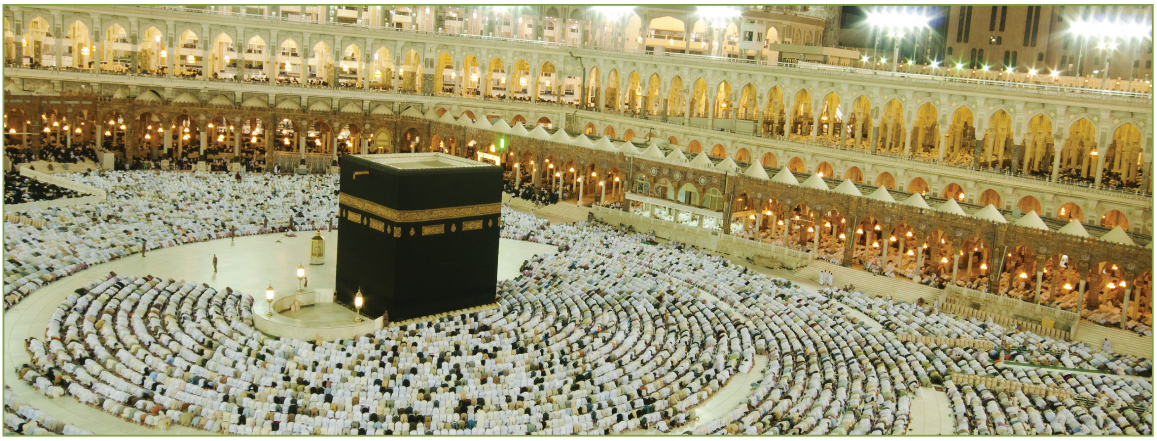

Görsel 4.5: İnsanlar ve cinlerin yaratılış gayesi Allah'a kulluktur.

Cinler de insanlar gibi irade sahibi varlıklar olup Allah'a (cc) kulluk için yaratılmışlardır. Bunun için de hesaba çekileceklerdir. Kur'an-ı Kerimde:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ

"Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım."[50] buyrularak cinlerin kullukla yükümlü oldukları belirtilmektedir. Diğer bir ayette ise onlara da peygamberler gönderildiği Kur'an'da şöyle ifade edilmektedir: **"Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden size ayetlerimi anlatan ve bu gününüzün gelip çatacağı hakkında sizi uyaran peygamberler gelmedi mi?..."**[51]

Peygamberimiz (sav) İslam'ı cinlere de tebliğ etmiştir. Cinlerden bir grubun, Peygamberimizi (sav) Kur'an okurken dinledikleri, sonra da kendi topluluklarına dönerek bu olayı anlatıp onları Hz. Peygamber'in davetine uymaya çağırdıkları ve bir kısmının iman edip Müslüman olduğu bir kısmının ise inkâr edip kâfir olduğu Kur'an'da haber verilmiştir. Bu sebeple tıpkı insanlar gibi içlerinden Müslüman olanları cennetle ödüllendirilecek, inanmayanları ise cehennemde cezaya çarptırılacaktır.[52]

Cinler kısa sürede uzun mesafeleri kat edebilir ve çeşitli şekillere girebilirler. Hz. Süleyman Belkıs'ın tahtını Yemen'den getirmek isteyince **"Cinlerden bir ifrit, sen yerinden kalkmadan ben onu sana getiririm ve şüphesiz ben buna güç yetirecek güvenilir biriyim."**[53] demiştir.

A ARAŞTIRALIM

Kur'an'da cinlerden bahseden müstakil bir sure vardır. Mekke'de inmiş olan Cin suresi 28 ayetten oluşmaktadır.

Siz de bu sureyi mealden okuyarak edindiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

D DÜŞÜNELİM

Rabbimiz izin vermediği müddetçe hiç kimsenin ne kendisine ne de başkasına fayda veya zarar vermeye gücü yeter. Nitekim Yüce Allah buyurur ki:

"De ki: Allah'ın dilediğinin dışında kendi nefsim için bir fayda ya da zarara gücüm yetmez."

(Araf suresi, 188. ayet.)

"Allah'ın izni olmadan, onlar bir kimseye zarar verecek değillerdir."

(Bakara suresi, 102. ayet.)

50. Zariyat suresi, 56. ayet.
51. Enam suresi, 130. ayet.
52. bk. Cin suresi, 11-15. ayetler.
53. Neml suresi, 39. ayet.

Cin	Melek	İnsan
• Ateşten yaratılmış • İrade sahibi • Sorumlu • Görünmez	• Nurdan yaratılmış • İrade sahibi değil • Sorumlu değil • Görünmez	• Topraktan yaratılmış • İrade sahibi • Sorumlu • Görünür

Cinler gaybı asla bilemezler. Zira Kur'an'da cinlerden bahseden ayetlerde en fazla öne çıkan husus, onların gaybı bilemeyecekleridir: **"... Eğer gaybı bilmiş olsalardı aşağılayıcı azap içinde kalmamış olacaklardı."**[54]

İnsan yaratılışının gereği bilinmeyen ve görünmeyene, esrarengiz olana karşı daima ilgi duymuş ve bu durum çeşitli çevrelerin istismarına konu olmuştur. İlk devirlerden itibaren cinlerle ya da ölmüş insanların ruhlarıyla irtibat hâlinde olduğunu iddia eden hatta ruh çağırma seansları düzenleyerek ölmüş kişilerin ruhlarıyla görüşüp onlardan bilgi aldıklarını söyleyerek insanların ilgisini çeken ve bu yolla itibar ve servet kazanan kâhin, büyücü, falcı, medyum gibi şahıslar her daim var olmuştur. Ancak Kur'an ve hadislere göre mutlak gaybın bilgisi sadece Allah'a (cc) aittir. Bu sebeple gaybı bilme iddiası dinen doğru olmadığı gibi buna inanılması ve bu tür kişilerden yardım umulması da dinen caiz değildir. Bu sebeple insanların zaaflarından faydalanıp onların saf ve temiz dini duygularını kullanarak buradan menfaat elde etmeye çalışan sapkın kişilere asla itibar edilmemeli ve onlara fırsat verilmemelidir.

Müslüman bir kimsenin cinlerden korkmaması ve Allah'ın (cc) izni olmadan bir varlığın başka bir varlığa zarar veremeyeceğine gönülden inanması gerekir. Diğer varlıklardan gelebilecek zararlara karşı Allah'a (cc) sığınmak gerektiği gibi cinlerden gelebilecek zararlar hususunda da aynı tutum sergilenmelidir. Nitekim Hz. Peygamber'in de cinlerin insanları etkilemesine karşı Ayetelkürsi'yi, Felak ve Nas surelerini okuduğu bilinmektedir.[55] Müslümanlar, cinlerden zarar gördüklerini sandıkları durumlarda Hz. Peygamber'den öğrendiği tedbirlerle yetinmeli, cahil cinci ve üfürükçülerin tuzağına düşmekten sakınmalıdır.[56]

B BİLGİ KUTUSU

Cinler Hakkında Neler Öğrendik?

- Cinler, melekler gibi gözle görülmeyen varlıklardır.
- Cinler, ateşten yaratılmışlardır.
- Cinler, insanlar gibi iradeli varlıklardır.
- Cinlere de peygamberler gönderilmiştir.
- Cinler, Peygamberimizden (sav) Kur'an dinlemişlerdir.
- Cinlerin de inanan ve inanmayanları vardır.
- Cinlerin Müslüman olanları cennetlik, kâfir olanları cehennemliktir.
- Cinler, gaybı bilemezler.
- Cinler çeşitli şekillere girip zor işleri yapabilirler.

54. Sebe suresi, 14. ayet.
55. bk. Buhari, Vekâle, 10; Fezâilü'l-Kur'an, 10; Tirmizi, Tıb, 16.
56. bk. Komisyon, TDV İlmihâli, "İman ve İbadetler" C 1, s. 97.

N NOT EDELİM

“De ki: İnsanların kalplerine vesvese sokan, (insan Allah’ı andığında) pusuya çekilen cin ve insan şeytanının şerrinden insanların Rabb’ine, insanların melikine (mutlak sahip ve hâkimine) insanların ilahına sığınırım!”

(Nas suresi, 1-6. ayetler.)

57. İlyas Çelebi, “Şeytan”, TDV İslam Ansiklopedisi, C 9, s. 99-101.
58. Kehf suresi, 50. ayet
59. bk. Rahman suresi,15. ayet.
60. bk. Enam suresi, 112. ayet.
61. Bakara suresi, 34. ayet.